

ODRAZ VRLINE

Robnu kuću osvetljava prigušeno žuto svetlo, u visokom ogledalu spaziš u prolazu svoj lik, u senci i izobličen, dok ovog petka uveče tumaraš po odeljenju s donjim vešom, prepipavajući izložene stvari, sva ispijena od mononukleoze, brineš da si dosadila dečku, da te vara, da laže da večeras ima probu benda, jer si upravo videla njihovog bubnjara kako vozi bicikl u nekom sasvim drugom pravcu, a tvoja drugarica, koja trenutno deli stan s tvojim dečkom ne bi li tebi učinila uslugu, jer si ti prešla kod nje da bi mogla na miru da se oporaviš, ta se ista drugarica ne javlja na telefon, iako je rekla da će biti kod kuće i da je nazoveš posle posla pa da odete na piće, i ovamo ti priča kako sa svojim dečkom ima užasnih problema, a opet ovih dana izgleda odlično, zajapureno i srećno i sanjivo, i pomalo prepredeno.

Znaš da bi mogla da svratiš do njih, ali ti od same pomisli pripadne muka i javi se neka slutnja, već znaš da će sva svetla biti pogašena, njegov skuter će biti parkiran u bočnoj uličici, kada kreneš svojim ključem da otključavaš ulazna vrata reza će biti navučena i isprečice se pred tobom, čuješ prigušene taktove muzike kroz odškrinut prozor njegove spavaće sobe na spratu, a njen smeh će lagano sipiti po asfaltu pred kućom, tu gde ćeš ti stajati, pogleda uperenog gore i napregnutih ušiju, kao neki siroti glupavi stražar, pa umesto svega toga razgledaš džinovske pamučne gaćice na cvetne buketiće pastelnih boja i steznike u boji kože i spavaćice od mešavine pamuka i sintetike i štepene kućne haljine od sjajnog materijala, i trudiš se da ne misliš na sopstveni očaj, neuspeh, strah i jad, nikakav posao i narušeno zdravlje i činjenicu da nemaš šta da pružiš svom veselom, jednostavnom, lažljivom dečku koji se nije upustio u vezu s tobom da bi ga dočekale natečene žlezde i letargija i iznenadni napadi plača.

Pitaš se koliko si već dugo u robnoj kući. Ušla si tu samo da bi otišla do toaleta, pošto javne ve-cee kod pošte drži pod opsadom grupa pretećih tinejdžerki koje stoje na ulazu i traže od ljudi upaljač, a onda ih napadnu ako ga dobiju, a sve i da se probiješ pored njih čekaju te smeđi hrapavi komadići krutog, sjajnog toalet papira i barice po podnim pločicama i ispucali sapun i korišćeni dnevni ulošci koji dopola zalepljeni vise s plafona, kao mali paperjasti Damoklovi mačevi. Ženski je na istom spratu, pored kafića. Dok mu prilaziš osetiš miris prepržene kafe koja tiho vri u staklenim posudama, vidiš starije parove kako piju čaj i jedu natopljene kolače. Uz stražnje zidove su postavljene skele, uz istaknuto izvinjenje na smetnji zbog radova koji će mušterijama ubuduće obezbediti prijatniju kupovinu; sve će to uskoro biti sklonjeno.

Kabine u ve-ceu imaju rozikaste zidove od medijapana, postavljene prilikom prethodnog renoviranja, stare vodokotliče od metala s utisnutim motivom i lancem za povlačenje vode i plafonjere od mlečnog stakla u kojima su sasušene gomilice malih srebrnastih moljaca. Pereš ruke i vadiš ruž za usne. Iza tebe se pojavljuje starica i smeši ti se. Primećuje

kako je veće hladno i vlažno, a ti joj uzvратиш osmeh i složiš se s njom, diveći se njenom kaputu sašivenom po meri i prefinjenom šeširiću i starinskoj torbici.

Zagledana u ogledalo, kaže: „Došla sam ovamo na večeru, petkom im je dnevni meni naročito dobar. Muž mi je umro pre dve nedelje, pa nisam htela da kuvam samo za sebe.”

Užasuta si, sirota starica, ali pošto si išla u katoličku školu i pošto su te tamo naučili da budeš ljubazna prema starijima, nežnim glasom, pazeći da glasove izgovaraš razgovetno, kažeš: „Zaista mi je žao, primite moje iskreno saučešće, laka mu zemlja.”

Lice joj se zažari poput raspeća od kosti, i kaže: „O ne, nemoj da me žališ, draga moja, bio je prava ništarija, užasan čovek, što ga moj otac ne ubi onomad. S njim sam se napatila kao da je sam đavo. Nemoj da ti je žao, nimalo. Već godinama čekam na to. Jedino želim što nije umro ranije, jer mi je upropastio život.”

Otvora torbicu i vadi malu crno-belu fotografiju na kojoj se vidi nasmejana devojka u kupaćem kostimu kako sedi na plaži, pokazuje ti je, a zatim kaže: „Neki jednostavno nisu vredni jeda, mada si ti još suviše mlada da bi to znala. Pogledaj se, ti se tu sažaljevaš, a on se tamo negde smeje i zabavlja. Ili ako se ne smeje, tim gore, moj nije bio od onih što se smeju. To je jedino što treba sebi da razjasniš, da li je bezobziran ili okrutan.”

Nećeš više to da trpiš, ona ga ni ne poznaje. Primećuješ da su joj se debeli slojevi ruža nakupili u dubokim borama oko usta, da na kaputu ima vlažnu mrlju, a u torbici bočicu plavih tableta, mada ništa od toga nisi na prvi pogled primetila u tom polumraku. Zaključuješ da je luda i nemilosrdna, da je senilna ili ima neki od poremećaja ličnosti, možda narcisoidni, pošto sa sobom nosa svoju staru fotografiju. Izbegavaš njen pogled i odvraćаш da nisi nesrećna, već samo malo bolesna, jer imaš neki virus.

Njeno sjajno lice odbacuje tu dijagnozu. „Nećeš dobiti nikakvu plaketu”, kaže, „niti će ti iko dati orden. Misliš da sam izlapela i da se s devojkama preganjam po ve-ceima, ali ja sam u pravu i to ćeš uvideti i sama, samo se nadam da neće biti kasno.” A zatim je više ne zanimaš, pa se okreće i nesputano hrli svojim rezancima sa sirom i svojoj zemički s belim lukom, za samo osam i po dolara uz gratis čaj ili kafu, dok joj se srozane dokolenice meko nadimaju oko tih članaka kao u ptice, a kratak se život proteže pred njom.

Odvučеш se kući i legneš u krevet u istoj odeći u kojoj si bila na poslu, ležiš i osluškuješ kada će tvoj dečko dozujati na skuteru uz tvoju tihu ulicu, nakon što se proba s bendom završila, a njegov dolazak dokazao da si prenapeta. Praviš spiskove obaveza i pokušavaš da ih zapamtiš, smišljaš jednostavne trikove koji će ti pomoći da se sabereš, dođeš sebi, ponovo postaneš privlačna. Pijuckaš vodu i pušiš i trudiš se da ne misliš na staricu iz ve-cea, da ne čuješ njen glas, njeno pitanje. Ponavljaš obrazloženja kao molitvu: nema je više, luda je, uskoro će umreti, jednom je nogom u grobu, stara je i zlobna i sva u flekama, pa i ako je u pravu baš te briga, ona ne bi mogla da razume strast, bar ne kao što je razumeš ti, dok ležiš tu u mraku, sva obamrla od ljubavnog zanosa. Nije svako za to sposoban; to mora biti odraz vrline, biti od onih što vole.

Telefon ti je utišan, isključila si zvuk tokom poslepodneva, pre sastanka, i zaboravila da ga ponovo uključiš, nisi ranije primetila malu oznaku na displeju. Imaš dvanaest nepročitanih poruka. Nešto se desilo, ne tebi.

(S engleskog prevela Viktorija Krombholc)